

potopnega morskega soma, katero so pred štirimi letmi izkopali v opekarni posestnika Prosta v Borbolju na Ogrskem. Prost je ta okostnjak, ki je 7 metrov dolg in poldruži meter širok, velikodušno daroval omenjenemu muzeju (ta eksemplar je dosedaj edini znani na svetu in ima muzejko vrednost 30.000 kron), in prejel za to darilo od presvitlega cesarja zlat križec za zasluge.

Nedolžna žrtev pohotnega vojaka. V Gorici je v bolnišnici umrla deklica Ida Meoto, katero je nedavno posilil vodnik 47. pešpolka, Martin Bernhard.

Bogastvo jezuitov. Pokojni minister Miquel je cenil premoženje jezuitov na 20 tisoč milijonov krov. Samo v mestu Metzu ima ta red hiš in zemljišč za 20 milijonov krov. No, zdaj pa še naj kdo poreče, da se tem ljudem slabo godi!

Iz Arabije. Roparski Beduini so ujeli ter zaplenili mohamedansko karavano (turške romarje), kakoršna vsako leto romi v Medino in Meko k slovečim mohamedanskim svetiščem. Karavana šteje baje 5 do 6 tisoč glav. Turška vlada je odposlala 3 bataljone (voje) vojakov, ki naj rešijo nesrečne romarje iz beduinskih rok ter je spravijo srečno zopet v domovino.

Morilke lastnega očeta kazni oproščene. Dne 28. marca so porotniki okrožnega sodišča v Luceri na Laškem tri sestre, Katarino, Berenico in Ester de Francesco, katere so 8. oktobra 1901 svojega očeta usmrtili, za nekrive spoznali in scdiče jih je kazni oprostilo. Oče je bil okrutnež in surovež prve vrste in ko je svojo pridno ženo v grob spravil, trpinčil je skozi več let svoje 3 hčerke na tak grozovit način, da so reve slednjič sklenile cčeta usmrtili, kateri sklep so tudi izpeljale.

Tri zakonske može umorila je v Karlinih na Moravskem kočarica Marija Novak. Leta 1897. je baje umorila svojega pervega moža Jakoba Spaniela, leta 1901. svojega drugega moža Metoda Daneka in pred kratkim tretjega, Karola Novaka. Ako bi se sum ne vzbudil pravočasno, bila bi sedaj že četrtek poročena, a namesto četrtek svoje gostije sedi zdaj pod ključem.

Strahovit požar. Na velikonocni pondeljek je v Galiciji zgorela celo vas Kviatovice. V ognju je našla smrt tudi neka priletna ženica. Škode je za 300 tisoč krov.

Dvojni umör in samomor. V Neuenburgu na Švicarskem je v nekem hotelu pravnik Koch iz Nemčije ustrelil svojo ljubico, nato zadavil njenega polletnega otroka potem pa je samega sebe ustrelil.

Kuga v Indiji se strahovito razširja. V tednu do 19. marca je umrlo na tej strašnej bolezni 40.527 ljudij. Proti tej morilki še dosedaj zdravniki niso iznašli vspešnih sredstev ali zasledili „pravega zelišča“,

Zlato rudo našli so v občini Madjan na Sedmograškem. Ta ruda ima baje v sebi zlata v visokih

odstotkih in rudnik toraj obljudbla prav bogatega dobička.

Od mrtvih vzbudila se je baje v mrtvašnici na draždanskem pokopališču neka dvanajstletna deklica. Oddali so jo v zdravniško oskrbovanje.

Gospodarstvene in gospodinjske stvari.

Zlata pravila pri svinjski rejji. Nek strokovnjak (H. Schmidt, grajski ravatelj v Wonsovem) se stavil je za svinjsko rejo sledeča pravila, katerih bi se naj tudi naši svinjerejci strogo držali, ako hočejo doseči zaželeni uspeh in si s tem zboljšati pleme pa tudi svoje gmotno stanje. Dotična pravila se glasce tako-le:

1. Oskrbuj, streži in krmi plemenske svinje kolikor možno dobro, praseta kolikor mogoče po ceni, krmljenke (pitane svinje) pa najboljše ko je mogoče;
2. Le s čistim (dobrem) plemenom se da popolnost doseči;
3. Drži se tistega cilja, katerega si enkrat za pravega spoznal;
4. Za pleme rabi edinole zdrave, pravilno zrašcene in dorašcene živali, nikoli pa premlade;
5. Razun pitanih spuščaj vse svinje vsaki dan najmanje 1 do 2 uri na prostu, ker gibanje v svezem zraku svinjam jako prija;
6. Skrbi za suh, zražen in prepiha prost hlev, ki je po zimi dovolj topel po leti pa hladen;
7. Svinje potrebujejo mir, posebno pa pitane svinje;
8. Čistota in snažnost ste pri svinjeriji neobhodno potrebni;
9. Plemenske svinje se naj krmijo, pa ne pitajo;
10. Krepko pičo dajaj svinjam kolikor možno suho, sekanico pa oparjeno ali pa kuhanou;
11. Polagaj svinjam le zdravo in tečno hrano;
12. Skrbi za čisto vodo;
13. Polagaj zmiraj ob določenih urah, plemenskim svinjam in prasetom ne dajaj preveč na enkrat, toda pogosteje;
14. Daj svinjam priložnost, da dobe vsak dan v se apnenske reči, prsteno oglje i. t. d.;
15. Spravi svinjo, ki ima povreči, v posebni stan (kutor) ter ji nastelji z mehko steljo, kakor je n. pr. na kratko zasekana slama i. t. d.;
16. Nadzoruj porod pazljivo, toda ne segaj po nepotrebnem vmes;
17. Prasetom odščipni špičaste zobe že v prvih 24-ih urah;
18. Od tretjega tedna naprej spuščaj o lepem vremenu praseta z materinsko svinjo na prostu ter jim začni v četrtem tednu že po malem lahko pičo dajati;
19. Praseta pusti 7 do 8 tednov pri svinji, ona pa, katera si za pleme odločil, celo 9 do 10 tednov;
20. V enem in istem hlevu (kutoru) imej le enako močne živali, slabotne spravi posebič, ker drugače jih pove odjedajo;
21. Dobro je pitane svinje vsak teden tehtati;
22. Mnogo vodene piče napravlja vodeno meso, oljnata hrana dela oljnato slanino (špeh), koruza naredi, da je mast in špeh rumenkast.

Kakšen naj bo krompir, katerega hočemo saditi? S krompirjem je nekaj posebnega; sicer je navadno le tako „seme“ za saditev ali sejanje priporočljivo,

ki ima prav lepo sveže zumanje lice, a pri krompirju je ravno narobe. Saditi je dobro le take krompirjeve gomolje, ki so prav veli zgrbančeni in suhi. Da dobé to obliko, naj se pred saditvijo v škednju razprostre in posuše ali pa v hiši na peči, ki pa ne sme biti preveč topla, sicer bi gomolji kaljivost izgubili. V razgretu peč se nikakor ne smejo devati. Veli krompir ima veliko večjo kaljivost, požene več korenin ter obrodi tudi mnogo več in večjih gomoljev, kakor tak, ki ima gladko in friško zunajnost. Poslednji v zemlji kaj rad segnije ter obrodi le malo ali pa sploh nobenih gomoljev.

Kako preženemo stenice? Stenice se dajo le takrat vspešno pokončati, ako se poslužimo dotičnih sredstev v takem času, v katerem samice jajca ležejo in to se godi v mesecih marec, maj, julij in september. Najboljše sredstvo zoper stenice je, ako skuhamo nekaj kolokvint (strupene!) in s to prekuho namažemo ali škropimo mesta, na katerih se nahaja stenična zalega. Tudi apnu ali morti je dobro te prekuhe primešati, kadar se soba ometuje ali beli. Da spravimo to sredstvo v špranje postelj in drugega pohištva, poslužiti se moramo nekake brizgalnice ali šprice. Preprih (Luftzug) stenice tudi pomaga pokončavati.

Kadar se naše domače živali misijo (kadar dlako menjajo), kar se godi navadno spomladi in v jeseni, moramo na nje posebno pazko imeti, ker je prememba dlake v tesni zvezi z okolščinami notranjega života, posebno pri mlajših živalih, ki so še v rasti. Daje se naj živalim v tem času tečneja hrana, snazi jo naj se skrbno ter le zmerno k delu rabijo. Posebno se morajo obvarovati prehlajenja. Dobro je, če se daje živalim ob času misenja ječmenovega šrota, prge (oljnati hlebčkov) in nekaj soli.

Krvavljenje ustaviti nam dela čestokrat mnogo preglavice posebno pri nevarnih in večjih ranah, ki močno krvavijo. Navadno so ljudje ob takih prilikah čisto zmešani ter si brez zdravnika ne vejo ničesar pomagati. Pomoč pa je kaj lahka. Vzeti je namreč treba le klopčič vate (pavole), namočiti ga v vročo toda prav čisto vodo in ga na rano položiti. Krvavljenje se na ta način v kratkem ustavi, včasih koj hipoma; celo takrat, če je ranjena žila utripalnica (Pulsader), krvavljenje za nekaj časa preneha. Vata sama ali pa v mrzli vodi namočena vata nima takega vspeha.

Pisma uredništva.

Dopisniku iz Puščave: Mi nismo zagovorniki, pa tudi ne sodniki izprijenih »jungfer«; ako imate česar na srcu, obrnite se na »Fihposa« ali pa prosite za inkvisicijo.

J. W. v Hardeku. Pervo dobite v vsaki ptujski špečijski trgovini, drugo in tretjo pa v bukvarni Blanke v Ptiju.

M. V. v Galiciji: Pustite take blatne reči!

F. S. v Lembahu: Hvala vam! Župnikov popravek vržemo v koš.

G. dopisniku iz Črešnjeveca: Kakor se lahko iz številke našega lista prepričate, smo ova Vaša dopisa priobč akoravno nekoliko skrajšana.

Večim naročnikom: Prosimo Vas potrpljenja. Ni namogoče vsem ob enem ustreči.

Dopisniku od Sv. Antona v Slov. gor.: Hvala Vam za poslano! Ako bode treba, se bodemo Vaše prijazne po nudbe poslužili.

Našim naročnikom, ki nam še kaj dolgujejo, polagamo na srce, da reč nemudoma poravnajo.

Večim vprašalcem: Na pisma, katerim ni priložen poštna znamka za odgovor, ne odgovarjam.

Gospod F. Sadu v Št. Ilju: Potrdimo Vam, da nismo Vi poslali dopis o kaplanu Roškarju.

Loterijske številke.

Trst, dne 2. aprila: 34, 3, 52, 18, 45

Gradec, dne 9. aprila: 14, 77, 35, 25, 68

Smešnice.

Dobro svinjsko pleme. V Elbingu je prišla pred nedavnim neka »velikomestna« gospa v neko mesnicu ter je že lela tamkaj svinjsko gnjat kupiti. Reče mesarju: »Pred nekaterimi tedni, ko sem se semkaj v to mesto preselila, kupila sem od Vas svinjsko gnjat, ki je bila prav okusna. Imate še kaj od tiste sorte?« Mesar ji urno odgovori: »Gotovo, milostljiva gospa, in pokaže na celo vrsto v mesnici visečih gnjat.« »To je vse od ene in iste sorte« ji še posebej potrdi. Nato pa vpraša gospa: »Pa so tudi vse te gnjati od ene in iste svinje?« Mesar ji potrdi: »Gotovo, milostljiva gospa.« Gospa vsa vesela reče: »To je izvrstno. Prosim pošljite mi takoj tri gnjati na moj dom!« Seveda je mesar njenemu naročilu rad ustregel.

Iz časnika. V nekem časniku je bila brati anonca: »Ker mi neprenehoma dohajajo častitke, čutim se primoranega javno naznaniti, da tista Urša Povšik, ki je svojemu možu ušla, ni moja žena. Jurij Povšik.«

Cesar Jožef II. in Korošec. Na svojih mnogih potovanjih je prišel cesar Jožef II. nekoč v Celovec. Nepoznan in brez spremjevalca je hodil po mestu. pride tudi na novi trg, kjer je postavljena velikanska zmajeva podoba in predi podoba moža-orjaka, ki preti zmaja s težkim batom ubiti. Vse je iz kamna umetno izklesano. Ko dospe cesar tje, stalo je tam naokoli več ljudstva. Cesar se hoče z nekim kmetom malo pošaliti ter ga vpraša: »Oče, kaj pa mislite, kedaj da bode ta mož po tej čudni pošasti udaril?« Kmetič, bistra glavica pa neznanemu tujcu hitro odgovori: »Takoj, ko se bo lintver ganil.«